

Αρχές Δικαίου Επιχειρήσεων Διάλεξη 3^η

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Νικόλαος Καρανάσιος

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

- Φυσικό Πρόσωπο

- Ικανότητα Δικαιοπραξίας
  - Κατάλληλη Ηλικία
  - Υγεία
  - Μη απαγόρευση
- Κάτοικος “Επικράτειας”
  - Ιθαγένεια
  - Ιδιότητα του πολίτη (Υπηκοότητα)
  - Πολιτικά Δικαιώματα

- Νομικό Πρόσωπο

- Ένωση Προσώπων, Περιουσιών ή Δημόσιας Εξουσίας, που εξομοιώνεται με φυσικό πρόσωπο

Έννοια και είδη Δικαιοπραξίας.

Ελεύθερη έκφραση βούλησης, εντός των ορίων των Νόμων (διαφορετικά είναι αδικοπραξία) για τη διαχείριση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

ΒΑΣΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ:

Αμφοτεροβαρής

Ετεροβαρής

Πανηγυρική

Έννοια και είδη ενοχών.

Η σχέση, με την οποία ένα πρόσωπο έχει υποχρέωση προς ένα άλλο σε παροχή

υποκείμενα:

1. Το πρόσωπο που υποχρεούται σε πράξη ή παράλειψη, που ονομάζεται *οφειλέτης*, και
2. Το πρόσωπο έναντι του οποίου υποχρεούται ο οφειλέτης και το οποίο δικαιούται ν' απαιτήσει την παροχή, που ονομάζεται *δανειστής*.

ΕΝΟΧΕΣ:

ΚΥΡΙΑ ΕΙΔΗ:

Ανταλλαγή

Πώληση

Εγγύηση

Δάνειο - Τόκοι

Δωρεά

Παρακαταθήκη

Τα όργανα του Κράτους.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Η Βουλή

Η Κυβέρνηση

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η αποκεντρωμένη Δημόσια Διοίκηση

Θεμελιώδη δικαιώματα.

Ελευθερία της έκφρασης απόψεων

Αναπαλλοτρίωτο της Ιδιοκτησίας

Ελευθερία άσκησης επαγγέλματος

Ελευθερία ανταγωνισμού

Δικαίωμα Αποζημίωσης

Δικαίωμα μη απαλλοτρίωσης δικαιωμάτων

Δικαίωμα Δημόσιας συνάθροισης

Δικαίωμα Διαδήλωσης Απόψεων

Μίσθωση

Μισθωτής:

Ακινήτου

Κινητού Πράγματος

Δικαιώματος

Εκμισθωτής:

Ο νομέας ακινήτου, κινητού ή άλλου δικαιώματος, που έχει την εξουσία να το διαθέτει και απ' αυτό να αποκτά εισόδημα.

Πώληση

Είναι Σύμβαση

Ο πωλητής υποχρεούται να μεταβιβάσει την κυριότητα πράγματος (χωρίς ελαττώματα) ή δικαιώματος

Ο αγοραστής υποχρεούται να πληρώσει το συμφωνημένο τίμημα

Η πώληση ολοκληρώνεται με την παράδοση - παραλαβή του πράγματος

Επισημάνσεις για την πώληση 1

Άρθρο: 536

"Το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση και σε περίπτωση πλημμελούς εγκατάστασής του, αν η εγκατάσταση αποτελεί μέρος της σύμβασης και πραγματοποιήθηκε από τον πωλητή. Το ίδιο ισχύει και όταν η πλημμέλεια της εγκατάστασης που έγινε από τον αγοραστή οφείλεται στην παράλειψη του πωλητή να του παράσχει τις σωστές οδηγίες".

Επισημάνσεις για την πώληση 2

Αρθρο: 554

"Τα δικαιώματα του αγοραστή λόγω πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συνομολογημένης ιδιότητας παραγράφονται μετά την πάροδο πέντε ετών για τα ακίνητα και δύο ετών για τα κινητά".

Αρθρο: 559

"Αν ο πωλητής ή τρίτος έχει παράσχει εγγύηση για το πράγμα που πουλήθηκε, ο αγοραστής έχει, έναντι εκείνου που εγγυήθηκε, τα δικαιώματα που απορρέουν από τη δήλωση της εγγύησης σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται σε αυτήν ή τη σχετική διαφήμιση, χωρίς να παραβλάπτονται τα δικαιώματά του που πηγάζουν από το νόμο".

Επισημάνσεις για την πώληση 3

Άρθρο: 529

Αν δεν πιστώθηκε το τίμημα, ο αγοραστής οφείλει γι' αυτό τόκους, αφότου παίρνει τα ωφελήματα του πράγματος.

Άρθρο: 531

Αν ο πωλητής εκπλήρωσε τη σύμβαση εξ ολοκλήρου και πίστωσε το τίμημα, δεν έχει δικαίωμα να υπαναχωρήσει εξ αιτίας καθυστέρησης του τιμήματος.

Ανταλλαγή

Στην ανταλλαγή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την πώληση. Ο καθένας από τους συμβαλλομένους κρίνεται ως πωλητής για την παροχή που τον βαρύνει και ως αγοραστής για την παροχή που απαιτεί.

Κατά καιρούς ρυθμίζονται θέματα φορολογίας στις ανταλλαγές (ΦΠΑ και ΦΜΑ)

Με τη σύμβαση της εγγύησης ο εγγυητής αναλαμβάνει απέναντι στο δανειστή την ευθύνη ότι θα καταβληθεί η οφειλή. Εγγύηση μπορεί να δοθεί και για οφειλή μελλοντική ή υπό αίρεση.

Η εγγύηση είναι άκυρη, αν δεν δηλωθεί εγγράφως. Η έλλειψη του εγγράφου καλύπτεται, εφόσον ο εγγυητής εκπλήρωσε την οφειλή.

Η εγγύηση προϋποθέτει έγκυρη κύρια οφειλή.

Δάνειο - Τόκοι

Με τη σύμβαση του δανείου ο ένας από τους συμβαλλομένους μεταβιβάζει στον άλλον κατά κυριότητα χρήματα ή άλλα αντικαταστατά πράγματα, και αυτός έχει υποχρέωση να αποδώσει άλλα πράγματα της ίδιας ποσότητας και ποιότητας

Αν δεν ορίστηκε χρόνος για την απόδοση του δανείου ούτε συνάγεται αυτός από τις περιστάσεις, το δάνειο αποδίδεται αφού περάσει ένας μήνας από την καταγγελία του δανειστή ή του οφειλέτη.

Λόγω υπερημερίας ως προς την απόδοση, ο οφειλέτης χρηματικού δανείου δεν έχει σε καμιά περίπτωση υποχρέωση να καταβάλει άλλη αποζημίωση εκτός από το νόμιμο ή το συμβατικό τόκο. Αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.

Δωρεά

Η παροχή σε κάποιον ενός περιουσιακού αντικειμένου αποτελεί δωρεά, αν γίνεται κατά τη συμφωνία των μερών χωρίς αντάλλαγμα.

Στην έννοια της Δωρεάς ανήκει και η χορηγία

Παρακαταθήκη

Με την σύμβαση της παρακαταθήκης ο θεματοφύλακας παραλαμβάνει από άλλον κινητό πράγμα για να το φυλάει με την υποχρέωση να το αποδώσει όταν του ζητηθεί. Αμοιβή μπορεί να απαιτηθεί μόνον όταν συμφωνήθηκε ή συνάγεται από τις περιστάσεις.

Η παρακαταθήκη εμπορευμάτων είναι συνηθισμένη.

Ο “μεταπωλήτης” θεματοφύλακας μπορεί:

- Να αγοράσει τα υπό παρακαταθήκη
- Να τα πουλήσει για λογαριασμό του ιδιοκτήτη (κυρίου)
- Να τα επιστρέψει στον κύριο

Μεσιτεία

Εκείνος που υποσχέθηκε αμοιβή σε κάποιον (μεσίτη) για τη μεσολάβηση ή την υπόδειξη ευκαιρίας για τη σύναψη μιας σύμβασης, έχει υποχρέωση να πληρώσει μόνο αν η σύμβαση καταρτιστεί ως συνέπεια αυτής της μεσολάβησης ή υπόδειξης. Αν καταρτίστηκε προσύμφωνο αλλά η οριστική σύμβαση ματαιώθηκε, οφείλεται μόνο η μισή αμοιβή.

Για τις δαπάνες του ο μεσίτης έχει αξίωση, μόνο αν συμφωνήθηκε η καταβολή τους. Σ' αυτή την περίπτωση οι δαπάνες οφείλονται και αν ακόμη δεν καταρτίστηκε η σύμβαση.

Υποθήκη

Σε ξένο ακίνητο μπορεί να συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα υποθήκης για την εξασφάλιση απαίτησης με την προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή από το πράγμα.

Η υποθήκη αποκτάται μόνο σε ακίνητα που μπορούν να εκποιηθούν καθώς και στην επικαρπία τέτοιων ακινήτων, για όσο χρόνο διαρκεί αυτή.

Για την απόκτηση υποθήκης απαιτείται τίτλος που χορηγεί δικαίωμα υποθήκης και εγγραφή στο βιβλίο υποθηκών.

Ενέχυρο

Σε ξένο κινητό πράγμα μπορεί να συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα ενεχύρου για την εξασφάλιση απαίτησης με την προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή από το πράγμα.

Πλασματικό Ενέχυρο

Πλασματικό είναι το ενέχυρο πράγματος που πρόκειται να παραχθεί και το οποίο ο οφειλέτης δε μπορεί να το πωλήσει, πριν ικανοποιήσει το δανειστή του.

Επίμορτη Αγροληψία

Στη μίσθωση αγροτικού κτήματος το μίσθωμα μπορεί να συμφωνηθεί σε ποσοστό των καρπών (επίμορτη αγροληψία), που προσδιορίζεται από την επιτόπια συνήθεια, αν δεν έχει οριστεί κάτι άλλο.